

til disse Sparepræmier tilvejebringes nu ad frivillig Vej ved Bidrag, dels fra private og dels fra forskellige Institutioner, fra Kommunerne, hvilke sidst jo ere særlig interesserede i, at Arbejderne fra først af gøre noget for at søge at hjælpe sig selv. Jeg tror, at disse Foreninger ville kunne gøre megen Nytte, idet de virke hen til, at det efterhaanden bliver god Skik og Brug hos alle ordentlige Tyender at lægge noget til Side af den fortjente Løn i de yngre Aar, og de ville sikkert efterhaanden, naar de blive mere almindelig udbredte, kunne blive et sundt og naturligt Led i Foranstaltningen til at hjælpe Landarbejderen til eget Hus og Jord. Lovforslaget omtales jo som et Forsøg, om hvilket man ikke ret ved, om det er den rette Vej at gaa eller ej. Derimod tror jeg ikke, der kan være Tvivl om, at det Skridt, at Staten støtter Tyendespareforeninger med forholdsvis mindre Beløb, i alt Fald fører i den Retning, som der i dette Tilfælde skal stiles efter. Det er ikke betydelige Ofre fra Statens Side, der her ville kræves, det er der slet ikke Tale om. Det vil kun blive et Bidrag til Sparepræmier, som der vil kunne være Spørgsmaal om at yde. Thi det er ikke Hovedsagen ved disse Foreninger, at de ere i Stand til at yde en høj Sparepræmie, det væsentlige er meget mere det Arbejde, som gøres af de Mænd omkring i Sognene, der søge at lede Tyendet ind paa at opspare saa meget af den fortjente Løn, som det uden Savn kan afse, i Stedet for at anvende det paa mindre nyttig Maade. Jeg deler for øvrigt fuldt ud det Ønske, som den højtærede Landbrugsminister udtalte ved Lovforslagets Fremsettelse her i Tinget, at Lovforslaget maatte blive gennemført i denne Samling, men jeg vilde tillige meget ønske, at der samtidig maatte blive skænket Oprettelsen af Tyendeforeninger ved Statens Støtte og Anerkendelse nogen Overvejelse, og jeg har ingen Grund til at tvivle om, at saavel den højtærede Landbrugsminister som dette høje Ting vil stille sig velvillig hertil.

Hansen-Marsvinslund: Naar jeg har tilladt mig at begære Ordet i den foreliggende Sag, sker det dels af den Grund, at da dette Lovforslag i Fjor var til Behandling i dette høje Ting, var jeg paa Grund af Sygdom forhindret fra at være til Stede og tage Del i den Diskussion, som fandt Sted ved Sagens 1ste Behandling, men jeg begærer det ogsaa, fordi jeg i en Aarrække har staaet som Formand for et i Jylland nedsat Udvalg til Fremme

af Husmandsbrug, et Udvalg, der har en ikke ringere Opgave end den at søge at skabe saa mange selvstændige smaa Hjem som vel muligt. Jeg vil derfor tillade mig at forudskikke den Bemærkning, at den Sag, som det her foreliggende Lovforslag omhandler, har jeg haft med at gøre endogsaa længe før, der blev nedsat en Landbokommission efter Loven af 13. April 1894. Jeg skal tillade mig at henvise til, at det jydsk Udvalg allerede den 25. Februar 1893 udsendte en Rundskrivelse til samtlige Landboforeninger og Sogneraad, hvori man opkastede følgende Spørgsmaal: Er der Trang til flere Husmandsbrug; hvor store bør de være, paa hvilken Maade skal der skaffes Jord til Veje, og paa hvilken Maade skal der skaffes Midler til Veje? De Oplysninger, som fremkom paa Grund af denne Rundskrivelse, tilfødte Landbokommissionen, men om end det i Jylland nedsatte Udvalg har stillet Sagen i Bero, har det dog ikke tabt den af Syne, men det har stadig haft den for Øje ikke mindst derved, at det har søgt ude i Kredsen at holde Spørgsmaalet brændende ved Foredrag. Da jeg saaledes har haft ikke saa lidt med denne Sag at gøre, ville ærede Medlemmer af dette høje Ting kunne forstaa, at det er med stor Interesse, at jeg ser det foreliggende Lovforslag her paa Tingets Bord, og jeg vil derfor hilse det med Glæde og varmt anbefale det højtærede Ting at vedtage det i den Skikkelse, hvori det er kommet fra Folketinget, idet jeg har Tro paa, at det vil bidrage mægtigt til at skabe Lykke og Tilfredshed her i vort Fædreland. — Jeg hilser det med Glæde af flere Grunde. Jeg hilser det med Glæde, fordi det er min Overbevisning, at det vil hemme den Udvandring, der finder Sted fra Land til By, og ogsaa fra Landet til det fjerne „the far west“, paa Grund af, at vort Landbrug maa arbejde under saa ugunstige Forhold, at det i Virkeligheden ikke kan yde saa stor en Løn til Landarbejderen, som han kan tjene, dersom han drager til Byerne eller til andre Lande, hvor Forholdene, Konjunkturerne ere gunstigere. Derfor tror jeg, at det vil gavne det danske Landbrug, dersom det kan lykkes at gennemføre denne Lov, navnlig dersom det lykkes at gennemføre den i den foreliggende Skikkelse.

Men jeg hilser den ogsaa med Glæde af en anden Grund, idet jeg har Tro paa, at i en Tid som vor, hvor der klages saa meget over de løse Forhold i Tyendeforholdet, vil denne Lov bidrage betydeligt til